

การพัฒนาาระบบสนับสนุนการตัดสินใจทางคลินิก (CDSS) เพื่อเพิ่มความสะดวกและความสะดวกในการใช้ยาปฏิชีวนะประเภทยาควบคุมพิเศษ โรงพยาบาลชุมชน

DEVELOPMENT OF CLINICAL DECISION SUPPORT SYSTEM (CDSS) TO ENHANCE RATIONAL DRUG USE AND COST-EFFECTIVENESS OF CONTROLLED ANTIBIOTICS AT KHUKHAN HOSPITAL

วารากร วงษ์จันทร์

กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดศรีสะเกษ

บทนำและวัตถุประสงค์: การกำกับการใช้ยาปฏิชีวนะกลุ่มควบคุมพิเศษในรูปแบบเดิมที่ใช้เอกสารกระดาษพบปัญหาความซับซ้อนและล่าช้าในการทบทวนแผนการรักษา ส่งผลต่อต้นทุนยาที่สูงเกินจำเป็น การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาาระบบสนับสนุนการตัดสินใจทางคลินิก (CDSS) ในรูปแบบ One-stop DUE Form เพื่อเพิ่มความสะดวกในการใช้ยา เพิ่มความพึงพอใจของแพทย์ และลดต้นทุนการรักษาในโรงพยาบาลชุมชน

วิธีการศึกษา: การศึกษาเชิงกึ่งทดลองเปรียบเทียบผลลัพธ์ระหว่างช่วงก่อนดำเนินการ (1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568) จำนวน 445 ราย และช่วงหลังดำเนินการ (1 ตุลาคม 2568 – 30 เมษายน 2569) จำนวน 463 ราย รวมกลุ่มตัวอย่าง 908 ราย เครื่องมือที่ใช้คือระบบ One-stop DUE Form ที่รวบรวมแนวทางการรักษา ตารางปรับขนาดยาตามค่าไต และระบบ Pharmacist 7-Day Alert วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Independent t-test และ Chi-square กำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการศึกษา: พบว่าความสะดวกในการใช้ยาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 82.5 เป็นร้อยละ 92.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ระบบสามารถลดการเริ่มต้นใช้ยาในกรณีที่ไม่จำเป็นลงได้ร้อยละ 18.2 และช่วยลดต้นทุนยาเฉลี่ยต่อคนลงร้อยละ 44.8 จาก 6,220 บาท เหลือ 3,432 บาท ($p = 0.024$) นอกจากนี้ แพทย์มีความพึงพอใจต่อระบบในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.8 จาก 5.0) และลดระยะเวลาในการทำ DUE ลงได้ร้อยละ 40 ต่อราย

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ: การเปลี่ยนสู่ระบบ CDSS ซึ่งรุกที่เน้นความสะดวก (One-stop) และการแจ้งเตือนจากเภสัชกรช่วยให้เกิดการทบทวนการรักษาได้ทันเวลา ลดการใช้นานเกินความจำเป็น และลดค่าใช้จ่ายได้อย่างเป็นรูปธรรม โรงพยาบาลควรขยายผลสู่ระบบ Paperless เต็มรูปแบบเพื่อความยั่งยืนของระบบยาในองค์กร

คำสำคัญ: การสนับสนุนการตัดสินใจทางคลินิก, ความสะดวกในการใช้ยา, การประเมินการใช้ยา (DUE), การแจ้งเตือนครบ 7 วัน, ความคุ้มค่าเชิงเศรษฐศาสตร์